

In bijgevoegd word doc wordt nog een aantal relevante bevindingen per rapport weergegeven.

Advies/input woordvoeringslijn:

DMO – Programma Eén tegen eenzaamheid:

De Sociale Staat van Nederland:

- De *Sociale staat van Nederland* is een belangrijke peiling van de kwaliteit van de leven van de Nederlandse bevolking. Zeker nu de uitbraak van het coronavirus de kwaliteit van leven hevig heeft aangetast, is het belangrijk om een vinger aan de pols te houden van deze trend. In dit rapport wordt met name ingegaan op de periode tussen 2008-2019 en dient daarom als een nulmeting voorafgaand aan de crisis.
- Terecht geeft het SCP in *De Sociale staat van Nederland* aan dat de prevalentie van eenzaamheid de laatste 10 jaar weinig is veranderd. Omdat het aantal ouderen sterk toeneemt, neemt ook het aantal eenzamen toe.
- Daarom is het ministerie van VWS in 2018 gestart met het programma Eén tegen eenzaamheid. Het programma heeft al doel een trendbreuk te bewerkstelligen in de stijgende trend van eenzaamheid. Dit lijkt te lukken, zoals het SCP in het rapport aangeeft.
- Echter, de coronacrisis heeft een niet te onderschatten effect gehad op de prevalentie van eenzaamheid, met name onder kwetsbare ouderen, zeker aan het begin van de crisis toen veel mensen verstoken raakten van contact.
- De coronacrisis heeft ons geleerd hoe belangrijk de mogelijkheden tot (digitaal) contact zijn in de strijd tegen eenzaamheid. Het actieprogramma streeft ernaar dit jaar een totaal van 200 gemeenten aan zich te verbinden in de aanpak van eenzaamheid.

Welbevinden ten tijde van Corona:

- Tegelijkertijd met *De sociale staat van Nederland* verschijnt de notitie *Welbevinden ten tijde van corona* waarin op basis van een in juli gehouden grootschalige enquête wordt gekeken naar de gevolgen van de coronacrisis op het welbevinden van Nederlanders. Het is cruciaal om juist nu een vinger aan de pols te houden voor het welzijn van de Nederlanders. Het SCP levert daarvoor een belangrijke notitie af.
- Eenzaamheid is één van de dimensies die bij het panel wordt gemeten.
- Uit de resultaten blijkt dat de ondervraagden sterker eenzamer werden door de maatregelen die het virus met zich meebracht. Ongeveer 15% van de ondervraagden voelde zich sterk eenzaam, tegenover 12% in het jaar daarvoor. Dit is overeenkomstig met andere rapporten.
- De gestegen eenzaamheid heeft vooral betrekking op emotionele eenzaamheid, veroorzaakt door het missen van een hechte, intieme band met een ander. Sociale eenzaamheid, veroorzaakt door een sociaal leven, bleef vrijwel stabiel.
- Mogelijk is dit te wijten aan de vele maatschappelijke initiatieven die bij de uitbraak van het virus ontstonden. Boodschappen, digitale visite, en andere kleinschalige projecten werden opgepakt.
- Het actieprogramma zet zich daarom in om gemeenten aan te sporen de aanpak van eenzaamheid om te buigen naar het nieuwe normaal. Het actieprogramma ondersteunt de aanpak van eenzaamheid met een subsidieregeling en blijft ook partijen aan zich verbinden in de Nationale Coalitie tegen Eenzaamheid.
- Vanaf 1 oktober vindt dit jaar wederom de Week tegen Eenzaamheid plaats. Het ministerie van VWS vraagt aandacht voor dit nog urgenter geworden probleem en organiseert tal van lezingen en (digitale) activiteiten.

Sport:

- We herkennen ons zeer in de oproep van het SCP om niet alleen aandacht voor welvaart maar ook voor welbevinden te hebben. Daar werken we sinds de intrede van de crisis hard aan.
- Niet voor niets ging de sport als een van de eerste sectoren ook weer open.
- Ook was er extra aandacht voor mensen die normaal niet naar een sportclub gaan.
- Sport kan een grote bijdrage zijn voor gezondheid in tijden van beperktere bewegingsvrijheid en op een verantwoorde manier sociale ontmoetingen faciliteren die ooit zo vanzelfsprekend waren. Daarmee wordt bewegen gestimuleerd en draagt het bij aan de bestrijding van eenzaamheid.

VGP:

- In *De Sociale staat van Nederland* geeft het SCP aan dat de verschillen in levensverwachting tussen mannen en vrouwen kleiner worden. Onder mannen is de levensverwachting tussen 2008 en 2019 met ruim 2 jaar gestegen en onder vrouwen met ruim 1 jaar. Hier zijn vooral rookgewoonten uit het verleden verantwoordelijk voor.
- In 1963 rookte 82% van de mannen en 32% van de vrouwen en in 1970 rookte 75% van de mannen en 42% van de vrouwen (personen van 15 jaar en ouder (STIVORO 2012)). In 2019 rookte ruim 25% van de volwassen mannen en 18% van de volwassen vrouwen.
- Het huidige beleid richt zich op stoppen met roken voor bestaande rokers en het voorkomen dat jongeren beginnen met roken.

CZ:

- Monitoring (door het SCP) over de langere termijn moet inzicht geven welke effecten persisteren.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e

.....
Directie Maatschappelijke ondersteuning
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Parnassusplein 5 | 2511 VX Den Haag
Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag
.....

M 5.1.2e
5.1.2e @minvws.nl
.....

Aanwezig: 5.1.2e

Van: 5.1.5 @SCP.NL>

Verzonden: donderdag 3 september 2020 17:18

Onderwerp: SCP-publicaties 'De sociale staat van Nederland 2020', 'Kwaliteit van leven in onzekere tijden' en 'Welbevinden ten tijde van corona' - onder embargo tot donderdag 10 september; 0:01 uur

Geachte bewindspersonen,

Op donderdag 10 september a.s. verschijnen drie SCP-publicaties:

- *De sociale staat van Nederland 2020*
- *Kwaliteit van leven in onzekere tijden. De sociale staat van Nederland op hoofdlijnen*
- *Welbevinden ten tijde van corona. Eerste bevindingen op basis van een bevolkingsenquête uit juli 2020*

De publicaties zijn bijgevoegd; het gezamenlijk persbericht dat bij deze publicaties verschijnt wordt dinsdag 8 september nagezonden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e 5.1.2e
5.1.2e